

M.A. (PART-I)

HISTORY

HISTORY OF MODERN MAHARASHTRA (1818-1920)

(PAPER-I) (MAY- 2018)

Q.P. Code : 21459

[Time: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. Attempt any four questions.
2. All questions carry equal marks.

- Q. 1** Examine the Socio-cultural conditions Prevailing in Maharashtra on the eve of the British Conquest
- Q. 2** Comment on the role of Christian missionaries, students literary and scientific society in the spread of education in Maharashtra.
- Q. 3** Bringout the role of Bhaskar Tarkhadkar and Bhau Mahajan in the rise of nascent economic nationalism.
- Q. 4** Discuss the Principles and Programmes of the Prathana Samaj.
- Q. 5** Assess the contribution of Maharshi Vitthal Ramji Shinde as a Social reformer.
- Q. 6** Write an essay on Poona Sarvajanik Sabha.
- Q. 7** Review the part played by Revolutionaries of Maharashtra in the winning of Swaraj?
- Q. 8** Write short notes on **any two** of the following:
i) Mahatma Jyotirao Phule
2) Gopal Ganesh Agarkar
3) Indian National Congress and Maharashtra
4) Education and Literature

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र. १ इंग्रज राजवटीपूर्वी महाराष्ट्रात असलेल्या सामाजिक आणि सांस्कृतिक परिस्थितीचे परिक्षण करा.
- प्र. २ महाराष्ट्रातील शिक्षणप्रसारात ख्रिश्चन मिशनरी, स्टुडन्ट्स लिटररी आणि सायंटिफिक सोसायटी यांच्या भूमिकेवर भाष्य करा.
- प्र. ३ भास्कर तरखडकर आणि भाऊ महाजन यांच्या नवजात आर्थिक राष्ट्रवादाच्या उदयातील भूमिका स्पष्ट करा.
- प्र. ४ प्रार्थना समाजाची तत्वे आणि कार्यक्रम याविषयी चर्चा करा.
- प्र. ५ एक समाजसुधारक म्हणून महर्षी विठ्ठल रामजी शिंदे यांच्या योगदानाचे परिक्षण करा.
- प्र. ६ पूणे सार्वजनिक सभेवर निबंध लिहा.
- प्र. ७ स्वराज्य प्राप्तीतील महाराष्ट्रातील क्रांतीकारकांच्या सहभागाचा आढावा घ्या.
- प्र. ८ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा:
१) महात्मा जोतीराव फुले
२) गोपाळ गणेश आगरकर
३) राष्ट्रीय काँग्रेस आणि महाराष्ट्र
४) शिक्षण आणि साहित्य

M.A. (PART-I)

HISTORY

INDIAN NATIONAL MOVEMENT (1858-1947)

(PAPER-II) (MAY- 2018)

Q.P. Code : 36678

[Time: 3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. Attempt any **Four** questions.
 2. **All** Questions carry **equal** Marks.

1. Discuss briefly the contribution of Marxist and Subaltern schools of historiography towards the writing of the history of Indian National Movement.
2. Analyse the Political, Administrative and Social impacts of the Revolt of 1857.
3. Explain the Drain theory of Dadabhai Naoroji with its impact on the rise of political consciousness in India.
4. Examine the programmes and policies of Indian National Congress between the period of 1885 to 1920.
5. Analyze Mahatma Gandhi's doctrine of Satyagrah with reference to his Non-co-operation Movement.
6. Explain the causes of the rise of the communalism in India with special reference to All Indian Muslim League and Hindu Mahasabha.
7. Examine the constitutional developments in India Between 1909 and 1935.
8. Write short notes on **Any Two** of the following :-
 - a) Nationalist School.
 - b) Labour Movement.
 - c) Trace the events leading to the partition of India.
 - d) Contribution of Indian National Army towards the Indian Independence.

Turn Over

- सूचना : १. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. भारतीय राष्ट्रीय चळवळीच्या इतिहास लेखनातील मार्क्सवादी व वंचितवादी इतिहास लेखन प्रवाहाच्या योगदानाची थोडक्यात चर्चा करा.
२. १८५७ च्या उठावाचे राजकीय, प्रशासकीय आणि सामाजिक परिणामांचे विश्लेषण करा.
३. भारतीय राष्ट्रीय जागृतीच्या उदयावरील परिणामासह दादाभाई नौरोजींचा आर्थिक निःस्सारण सिध्दांत स्पष्ट करा.
४. १८८५ ते १९२० या कालखंडातील राष्ट्रीय सभेचा कार्यक्रम आणि धोरणांचे परीक्षण करा.
५. असहकार चळवळीच्या विशेष संदर्भासह महात्मा गांधीजींच्या सत्याग्रह सिध्दांताचे विश्लेषण करा.
६. मुस्लिम लिंग आणि हिंदू महासभेच्या विशेष संदर्भान्वये भारतामध्ये जमातवादाच्या उदयाची कारणे स्पष्ट करा.
७. इ.स. १९०९ ते १९३५ मधील भारतातील घटनात्मक विकासाचे परीक्षण करा.
८. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.
 - अ) राष्ट्रवादी इतिहासलेखनप्रवाह
 - ब) कामगार चळवळ
 - क) भारताच्या फाळणीस कारणीभूत घटक
 - ड) भारतीय स्वातंत्र्यातील आझाद हिंद सेनेचे योगदान

- N.B.: (1) Attempt **any four** questions
(2) **All** questions carry **equal Marks**.

1. Examine Role of the Philosophers in the French Revolution of 1789.
2. Discuss the Domestic Policies of Napoleon Bonaparte.
3. Describe the causes and consequences of the French Revolution of 1848
4. Trace the development of Utopian Socialism in Europe.
5. Narrate the important stages in the unification of Italy.
6. Comment on the Russo-Turkish War (1877-78)
7. Review the system of Alliances and Counter Alliances in Europe.
8. Write a note on the reforms introduced by Czar Nicholas I and Alexander II in Russia.

(मराठी रुपांतर)
(वेळ 3 तास)

(गुण 100)

- सूचना:- 1. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. इ.स. 1789 च्या फ्रान्सच्या क्रांतीतील तत्ववेत्त्यांच्या भूमिकेचे परीक्षण करा.
2. नेपोलियन बोनापार्टच्या अंतर्गत धोरणांची चर्चा करा.
3. इ.स. 1848 मधील फ्रान्समधील क्रांतीच्या कारणांचे आणि परिणामांचे वर्णन करा.
4. युरोपमधील स्वप्नाळू समाजवादाच्या (Utopian Socialism) विकासाचा मागोवा घ्या.
5. इटलीच्या एकीकरणातील महत्वपूर्ण टप्प्यांचे वर्णन करा.
6. इ.स. 1877-78 च्या रशिया-तुर्कस्थान युद्धा विषयी भाष्य करा.
7. युरोप मधील संघ आणि प्रतिसंघ पध्दतीचे पुर्नवलोकन करा.
8. रशियात झार निकोलस आणि अलेक्झांडर दुसरा यांनी सुरु केलेल्या सुधारणांवर टिपण लिहा.

M.A. (PART-I)

HISTORY

HISTORY OF CHINA (1900-1992)

(PAPER-IV) (MAY- 2018)

(3 Hours)

QP Code : 13670

[Total Marks : 100

- N.B. :** (1) Attempt any **four** questions.
(2) **All** questions carry **equal** marks.

1. Trace the traditional Chinese society in China.
 2. Given an account of the causes and consequences of the revolution of 1911 in China.
 3. Discuss the foreign policy of Nationalist Government under the leadership of Chiang Kai-shek.
 4. Review the growth of communism in China.
 5. Write an essay on the causes and consequences of the Long March.
 6. Examine the Cultural Revolution in China.
 7. Analyse the Economic Changes in China of the free market Economy and Globalization.
 8. Comment on the China's world view and it's defence policy.
-

[TURN OVER

2
(मराठी रूपांतर)
(३ तास)

QP Code : 13670

[एकूण गुण : १००]

सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. चीन मधील चीनी समाजाच्या परंपरेचा मागोवा घ्या.
 २. १९११च्या चीनमधील राज्यक्रांतीची कारणे व परिणाम विशद करा.
 ३. चेंग कै शेकच्या नेतृत्वाखालील राष्ट्रीय सरकारच्या परराष्ट्रीय धोरणाची चर्चा करा.
 ४. चीनमधील साम्यवादाच्या विकासाचा आढावा घ्या.
 ५. प्रदीर्घ मोर्चाच्या कारणे व परिणामावर निबंध लिहा.
 ६. चीनमधील सांस्कृतिक क्रांतीचे परीक्षण करा.
 ७. मुक्त अर्थ व्यवस्था आणि जागतिकीकरणाचे चीनमध्ये झालेल्या आर्थिक बदलांचे विश्लेषण करा.
 ८. चीनची विश्वसंकल्पना आणि संरक्षण विषयक धोरणांवर भाष्य करा.
-